

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาทัศนคติต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงาน
ในภาคเหนือ มีระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม
ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในภาคเหนือ
ตามแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ รวมทั้งศึกษาปัจจัยคุณลักษณะที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงิน
ส่วนบุคคล

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนวัยทำงาน อายุตั้งแต่ 22 ปี ถึง 60 ปี และ
อาศัยอยู่ใน 17 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

การศึกษานี้มีประชากรที่อาศัยอยู่ในเขต 17 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย
มีจำนวนทั้งสิ้น 11,770,233 คน อยู่ช่วงวัยทำงานจำนวน 7,440,276 คน (ข้อมูลจาก สำนักงานสถิติ
แห่งชาติ, 2552: ออนไลน์) โดยการศึกษานี้ กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 800 ราย จากตาราง
Typical Sample Sizes for Studies of Human and Institutional Populations (Seymour Sudman,
1976)

ตัวอย่างจะถูกสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละ
จังหวัดในภาคเหนือจำนวน 17 จังหวัด จำนวนตัวอย่างแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละจังหวัดในภาคเหนือจำนวน 17 จังหวัด

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	เชียงราย	737,543	79
2	เชียงใหม่	1,010,998	109
3	น่าน	309,185	33
4	พะเยา	325,525	35
5	แพร่	309,776	33
6	แม่ฮ่องสอน	125,825	14
7	ลำปาง	506,929	55
8	ลำพูน	270,065	29
9	อุตรดิตถ์	300,058	32
10	ตาก	283,041	30
11	พิจิตร	544,970	59
12	สุโขทัย	391,727	42
13	เพชรบูรณ์	631,796	68
14	พิจิตร	352,611	38
15	กำแพงเพชร	458,041	49
16	นครสวรรค์	676,030	73
17	อุทัยธานี	206,156	22
	รวม	7,440,276	800

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 800 ราย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้งภาครัฐและเอกชน และการค้นคว้าข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ส่วนที่ 2 ทักษะคิดที่มีต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชากรวัยทำงานในภาคเหนือ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

2.1 ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด เป็นคำถามที่มีตัวเลือกให้เลือกตอบเพียง 1 คำตอบ โดยตัวเลือกรับได้แก่ ถูก ผิด ไม่ทราบ

ตารางที่ 2 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนของความรู้ความเข้าใจ

คำตอบ	คะแนน
ตอบถูก	1
ตอบผิด	0
ไม่ทราบ	0

2.2 ด้านความรู้สึกและความคิดเห็นต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นลักษณะคำถามเป็นแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำแนกออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 3 แสดงเกณฑ์การประเมินผลคะแนนด้านความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็น 5 ระดับ

ความรู้สึก/ความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

2.3 ด้านพฤติกรรมกรวางแผนการเงินส่วนบุคคล คำถามเป็นแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำแนกออกเป็น 5 ระดับ คือ บ่อยที่สุด บ่อย บางครั้ง น้อยครั้ง และไม่เคย

ตารางที่ 4 แสดงเกณฑ์การประเมินผลคะแนนแนวโน้มพฤติกรรม 5 ระดับ

ระดับของพฤติกรรม	คะแนน
บ่อยที่สุด	5
บ่อย	4
บางครั้ง	3
น้อยครั้ง	2
ไม่เคย	1

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจวางแผนการเงินส่วนบุคคล ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำแนกออกเป็น 3 ระดับ คือ มีอิทธิพลอย่างมาก มีอิทธิพลปานกลาง และไม่มีอิทธิพล

ตารางที่ 5 แสดงเกณฑ์การประเมินผลคะแนนระดับความมีอิทธิพล 3 ระดับ

ระดับความมีอิทธิพล	คะแนน
มีอิทธิพลอย่างมาก	3
มีอิทธิพลปานกลาง	2
ไม่มีอิทธิพล	1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. **เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)** ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency)

ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชากรวัยทำงานในภาคเหนือ ส่วนของการวัดความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ได้กำหนดเกณฑ์การแบ่งระดับความรู้ความเข้าใจออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540)

ตารางที่ 6 แสดงเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนความรู้ความเข้าใจ

ระดับคะแนน	ระดับการแปลผล
80.01 - 100.00	มีความเข้าใจมากที่สุด
60.01 - 80.00	มีความเข้าใจมาก
40.01 - 60.00	มีความเข้าใจปานกลาง
20.01 - 40.00	มีความเข้าใจน้อย
0.01 - 20.00	มีความเข้าใจน้อยที่สุด

ที่มา: ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการวิจัย. 2540.

ส่วนของการวัดความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นของประชากรวัยทำงานในภาคเหนือที่มีต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ได้แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ตามมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยการวัดความรู้สึกและความคิดเห็น

คะแนนค่าเฉลี่ย	ระดับการแปลผล
4.21 - 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41 - 4.20	เห็นด้วย
2.61 - 3.40	ไม่แน่ใจ
1.81 - 2.60	ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.80	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ที่มา: สรัชช์ พิศาลบุตร. การวิจัยตลาด. 2551.

ส่วนของพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชากรวัยทำงานในภาคเหนือ ได้แบ่งระดับของพฤติกรรมออกเป็น 5 ระดับ ตามมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงเกณฑ์การการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยการวัดพฤติกรรม

คะแนนค่าเฉลี่ย	ระดับการแปลผล
4.21 - 5.00	มีพฤติกรรมบ่อยครั้งมากที่สุด
3.41 - 4.20	มีพฤติกรรมบ่อยครั้ง
2.61 - 3.40	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	มีพฤติกรรมน้อยครั้ง
1.00 - 1.80	ไม่เคยมีพฤติกรรม

ที่มา: สรัชช์ พิศาลบุตร. การวิจัยตลาด. 2551.

ส่วนของการวัดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชากรวัยทำงานในภาคเหนือ ได้แบ่งระดับความมีอิทธิพลออกเป็น 3 ระดับ ตามมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีอิทธิพล

ค่าเฉลี่ย	ระดับการแปลผล
2.34 - 3.00	มีอิทธิพลอย่างมาก
1.67 - 2.33	มีอิทธิพลปานกลาง
1.00 - 1.66	ไม่มีอิทธิพล

ที่มา: สรชัย พิศาลบุตร. การวิจัยตลาด. 2551.

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) โดยใช้ในการแจกแจงแบบที (T-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติตามลักษณะประชากร ได้แก่ อายุ รายได้ และระดับการศึกษา ที่มีต่อความรู้สึกความคิดเห็น พฤติกรรม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในภาคเหนือ แต่ไม่บอกแนวโน้มของข้อมูลว่าการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นไปในทิศทางใด

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในแหล่งชุมชน เช่น ศูนย์การค้าที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือ ร้านกาแฟ ธนาคารพาณิชย์และแหล่งชุมชนต่างๆ เป็นต้น
2. การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ การประมวลผล การจัดทำ และการนำเสนอรายงาน ได้ดำเนินการที่คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ได้ดำเนินการศึกษาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2554 โดยทำการเก็บข้อมูล ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2554 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2554